

литературния историк и теоретик. Лично за него самия биографичната литература за Яворов е била пречка при превеждането му, защото му е влияела да "смесва" поета с един измислен литературен герой. Кошка смята, че при превода преводачът се нуждае от по-голяма свобода, лично той самият е избирал стихотворенията, включени в подбора, като е търсил винаги оригиналния момент, момента, който ще "зазвучи" за него самия. Той смята, че при превеждането на Яворов силата му е във фолклорните стихотворения - там се е чувствувал силен, там е бил на свой терен и е можел да преведе и много по-сложни "бродерии". Философските стихотворения са му създавали най-големи трудности при превода, нямал е време да ги довърши докрай, оставил ги е неримувани. Смята, че философските стихотворения остаряват най-бързо, докато еротиката, любовните стихотворения не остаряват никога. Убеден е, че стихотворенията, написани от мъже, трябва да се превеждат пак от мъже, и обратното - жените трябва да превеждат поезията на жени. Като пример посочва, че П.Хоров е направил в преводите си от Багряна "мъж и революционер", а Вера Прокешова е превърнала В.Раковски в жена в *Letiací de-* (подбор от стихотворенията му), демонстрирайки автентичното женско усещане за живота - жената не се движи през света, а светът минава през нея. Смята също, че градските хора, хората, родени и израснали в големия град "са без език" - те нямат "жив език", а използват и си служат с "нещо изкуствено". "Жив език" е езикът на селото.

От Ян Кошка получих сведения и за втората преводачка на Яворов на словашки - Вера Прокешова. Родена е през 1957 г. в Братислава, където завършва българска филология. Негова възпитаничка, която се насочва към превеждането на Лилиев, Дебелянов, Смирненски (въпреки че революционните стихове много не ѝ попадат) и Яворов. Подготвя (може би вече е готова) подобно на Кошка дисертация за българския модернизъм.

Сподели, че в последните години много рядко се занимава с превод на българска поезия - някоя преводи на Иван Радоев и Константин Павлов, две любовни стихотворения от Багряна, инцидентно няколко стихотворения от Николай Колев-Босия.

БИБЛИОГРАФИЯ

Био-библиография 1978: П. К. Яворов. Био-библиография. С., 1978.

Българска 1983 *'Bulharská krásná literatura v českých překladech. 1820-1980.* Praha.

Велчев 1977: П. Велчев. Поезията на Яворов на френски език. - В: Изкуството на превода, т.Ш. С., с. 78-87.

Велчев 1985: П. Велчев. Поезията на Яворов на испански език. Сп. "Сравнително литературознание", IV, кн. 6, с.83-94.

Георгиев 1998: Н. Георгиев. Изповедта на един автор на предговор. - В: Яворов лист. 13 януари 1998. Община Чирпан - Къща-музей "П.К.Яворов". Препечатано в сп. "Homo Bohemicus", кн.1/ 1998, с.80-82.

Даскалов 1996: Н. Даскалов. Първите преводи на Яворов на чешки език. - В: Как ехото не глъхне. Нов сборник с изследвания за П. К. Яворов. Унив. издателство "Св. Климент Охридски" - Фондация "Яворов". С., с. 189-204.